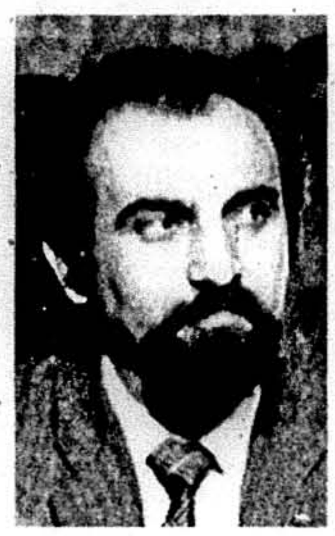
SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 138. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JULY 22, 1988 CENTS 2 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 22-го ЛИПНЯ 1988 Ч. 138. РІК XCV.

П. АЙРІКЯНА ПОЗБАВЛЕНО ГРОМАДЯНСТВА

П. Айрікян

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що кримінальна справа, порушена проти відомого вірменського правозахисника Паруйра Айрікяна, припинена, а сам він позбавлений совєтського громадянства і буде висланий за межі країни. У повідомленні нічого не сказано, де саме П. Айрікян перебуває в даний час і в яку країну його висилають.

Паруйр Айрікян був заарештований 25-го березня цього року. Йому пред'явлено обвинувачення за статтею 190/1 (розповсюдження відомостей, що зневажають совєтський державний і суспільний лад). В загальній кількості 39-літній вірменський правозахисник провів у тюрмах, таборах і засланні понад 14 років.

Знайома Айрікяна Сузана Авакян повідомила телефонічно кореспондентку агентства Ассошієйтед Пресс у Москві Керол Вілліямс, що власті неодноразово пропонували йому написати добровільну заяву з просьбою про виїзд, але Айрікян постійно відмовлявся.

У листі, переданому через сестер, що відвідали його у в'язниці, Айрікян попереджував, що будь-які чутки про його бажання виїхати за кордон слід розглядати як провокацію.

У заяві ТАСС вказується, що „Айрікян з молодих років брав участь в розпалюванні націоналістичних пристрастей". Назвавши Айрікяна „колишнім злочинцем", ТАСС повідомляє, що він був одним з тих, хто створив кризову ситуацію в Нагірному Карабаху і у всій Вірменії.

Вірменський правозахисник Леон Суджаян повідомив кореспондента Ассошієйтед Пресс, що у вівторок увечорі, 19-го липня, кількасот вірменів намагалися влаштувати демонстрацію на Красній площі у Москві. Всі демонстранти були затримані і розвезені по відділах міліції.

Російський мирянин підтримує УКЦеркву

Лондон (УПАГентство). — Владімір Пореш, російський православний дисидент з Ленінграду, написав відкритий лист до патріярха Пімена дня 29-го квітня закликаючи його стати на захист нелегальної Української Католицької Церкви.

Відкритий лист, виданий Кестон коледжом, стверджує, що: „ті тисячі українців і їх свобода совісти, їх паво вибирати свою власну віру, згідно з законом треба лише 20 осіб для оформлення конгрегації... Чи ви скажете, що в Україні немає 20 греко-католиків? Греко-Католицька Церква впродовж декад існувала в підпіллі. Багато з її дітей пропали в таборах праці і у в'язницях. Вони боронили свою віру так, як російські священики і миряни мали це робити недавно перед тим. Ви говорите про канібалістичний синод (собор) 1946 року, як закінчення процесу ліквідації уніятів?"

І відкритий лист продовжує: „Для мене застрашуючим і нестерпним є те, що Російська Церква стоїть по стороні гнобителя. Я вважаю нашим християнським обов'язком боронити права українців греко-католиків, а не насильно прив'язувати їх до нашої Церкви".

„Чайка" виступає на Союзівці

Танцювальний ансамбль „Чайка".

Союзівка. — Продовжуючи традицію гостинности на відпочинковій оселі УНСоюзу, управа Союзівки в часі літнього сезону докладає всіх зусиль, щоби для гостей дати гарні, мистецькі виступи українських сил Америки і Канади.

До такого вибору мистців належать й ті, що виступлять у суботу, 23-го липня ц.р., а це — відомий бандурист Роман Левицький і танцювальний ансамбль „Чайка" з Йонкерсу, Н. Й., під мистецьким керівництвом Ореста Русинка. Початок програми, як і кожної суботи, о год. 8:30 вечора, а після цього охочі до танців могтимуть забавлятися під звуки романтичної оркестри „Темпо".

МОСКВА ПОБОЮЄТЬСЯ НОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ У ВІРМЕНІЇ

Москва. У понеділок, 18-го липня, Президія Верховної Ради СССР відкинула просьбу Нагірного Карабаху про вихід зі складу Азербайджану і приєднання до Вірменії. Коротке повідомлення про екстренне засідання Президії Верховної Ради не було включено у вечірній випуск програми новин „Час", а оголошена раніше пресова конференція, на якій повинна була бути обговорена проблема Нагірного Карабаху, була без пояснень відкликана. Щойно у вівторок увечорі телевізія показала хід нарад президії на протязі кількох годин.

Повідомляючи про це, московська кореспондентка газети „Ню Йорк Таймс" Феліссіті Баррінджер пише, що рішення совєтських керівників не поспішати з розголосом цієї проблеми „підкреслює складність і трудність до вирішення конфлікту між Азербайджаном і Вірменією із-за Нагірного Карабаху".

Можливо також, пише американська журналістка, що уряд побоюється гострої реакції вірменського населення Нагірно - Карабахської области, а також жителів всієї Вірменії, на рішення Президії Верховної Ради. Кореспондент агентства Ассошієйтед Пресс передає свою телефонічну розмову з мешканцем Єревану, який, за його словами, ще не знаючи про рішення Президії, догадався про нього, побачивше, як різко збільшилася кількість військових патрулів на вулицях вірменської столиці. За його оцінкою, в Єревані тепер зосереджено не менш як 200.000 вояків.

У повідомленні ТАСС, присвяченому екстренному засіданню Президії Верховної Ради, в незвичайній для совєтської преси манері наводяться короткі уривки з виступів окремих членів Президії. Як правило, досі про все, що відбувалося на таких засіданнях, не повідомлялося взагалі.

Керівники компартії Вірменії відкрито попередили членів Президії, що відхилення просьби Нагірного Карабаху може привести „до непередбачених наслідків". Представник Азербайджану негайно відреагував на ці слова, закликавши Москву „діяти швидко і негайно" з тим, щоб покінчити зі спробами „громадського непідкорення" у Вірменії.

У повідомленні ТАСС наводяться уривки з виступу одного з найстарших членів Політбюра, Володимира Щербицького, який вважається прихильником консервативної лінії у кремлівському керівництві. В. Щербицький вказав, що заворушення в Нагірному Карабаху „розпалюють національні емоції, надаючи їм все більш войовничого, антигромадського і — пора про це сказати антисовєтського забарвлення". „Ми не маємо права забувати, додав Щербицький, що все, що відбувається тепер у Закавказзі, має тенденцію розповсюджуватися по всій країні". Спеціяльна слідча комісія має перевірити цілу справу і дати свої рекомендації.

На засіданні виступив також Міхаіл Горбачов, який закликав „піти на компроміс з обох сторін". Агентство ТАСС не навело тексту його виступу повністю, обіцявши зробити це пізніше.

Рішення Президії Верховної Ради обов'язково викличе спалах незадоволення серед вірменів як у Нагірному Карабаху, так і в самій Вірменії.

М. ДУКАКІС ОТРИМАВ НОМІНАЦІЮ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА ПРЕЗИДЕНТА

Кандидати на віцепрезидента і президента ЗСА. Зліва: сен. Ллойд Бентсен і М. Дукакіс.

Атланта, Джорджія. — Майкел Станлей Дукакіс, 54-річний син грецьких імігрантів, зрівноважений політик і не поганий стратег передвиборчої кампанії, отримав у третьому дні Конвенції Демократичної партії тут у цьому місті, номінацію своєї партії на президента у виборах, які, як відомо, відбуватимуться в листопаді цього року. Він змагатиметься з порівняльно сильним „урядовим" кандидатом, теперішнім віцепрезидентом Джорджем Бушом, який майже певно буде номінований Республіканською партією на пост президента З'єднаних Стейтів Америки.

Дукакіс отримав, в результаті підрахування, згідно викликів по стейтах 2,876,25 голосів, а другий з черги кандидат негритянський проповідник з Чикаго Джессі Джексон 1,218,5 голосів. Спікер асамблеї з Каліфорнії Віллі Бравн, керівник передвиборчої кампанії Джексона, звертаючись до свого кандидата запропонував, в ім'я єдности в Демократичній партії, обрати М. Дукакіса кандидатом на президента через аклямацію, тобто одноголосно. На залі піднялись голоси ентузіязму, радости, конвенційна заля дрижала від тріюмфальних вигуків п'яти тисячної маси делегатів та гостей. І таким чином губернатор з Массачусетс, який, як виявила Конвенція, став символом надії бідної і середньої верстви населення Америки, став одиноким кандидатом на президента, який, не маючи достатнього досвіду в закордонній, оборонній й до певної міри економічній політиці міжнародного засягу, очолить змаг за зміну у Білому Домі якщо американські виборці бажатимуть цієї зміни, і якщо захочуть ризикувати втратою теперішнього стабільного стану на усіх майже відтинках життя, тут в Америці і у світі.

Очевидно, головною ціллю губернатора М. Дукакіса і номіната Демократичної партії на президента ЗСА, буде переконати тих демократів консервативного напрямку, які у двох попередніх виборах голосували за Роналдом Регеном і за республіканську листу. Для цього він вживатиме також свого вибранця на віцепрезидента, демократа-консерватиста Ллойда Бентсена з Тексасу. Обидва висуватимуть ідеї і проєкти майбутнього, а менше концентруватимуться на теперішньому, бо теперішній стан у ЗСА і у світі все ще є небезпечним для демократичних кандидатів, — кажуть політичні спостерігачі і знавці передвиборчої кампанії. Аналітики звертають також увагу на реакцію закордонних країн, альянтів ЗСА в першу чергу і Москви з її сателітами.

Немає сумніву, — кажуть спостерігачі, — що цьогорічні президентські вибори будуть цікаві під кожним оглядом і щоб їх виграти демократи мусять запропонувати виборцям таку програму, яка переконає американських громадян про потребу змін на найвищому рівні Раніше виборці в ЗСА діяли більш імпульсивно, під впливом емоцій, симпатії чи антипатії до одної чи другої політичної партії. Тепер переміг реалізм і багато виборців голосуватимуть під впливом роздумувань й здорової аналізи, — кажуть аналітики.

Губернатор Пенсильванії пригадав про боротьбу за свободу

Гаррісбург, Па. — Одночасно із крайовими святкуваннями губернатор Пенсильванії Роберт П. Кейсі підписав проклямацію, в якій проголосив дні від 17-го до 23-го липня ц.р., Тижнем Поневолених Націй у стейті.

Ця проклямація є важливою для тисячів мешканців, колишні батьківщини яких є поневолені тоталітарними режимами, — сказано в проклямації.

Губернатор Р. Кейсі також пригадує американським громадянам про те, щоби цінили свободу у всіх її виявах, — думки, слова, релігійного почитання чи особистого вияву, і пам'ятали про тих, що такої свободи не мають. Дальше він закликає всіх громадян підтримувати тих, що борються за свободу.

У Кергонксоні завершиться відзначення 1000-річчя

Кергонксон, Н. Й. — Ювілейні святкування 1000-річчя Хрищення України започатковано у Кергонксоні рядом імпрез ще в 1987 році. Їхнє завершення відбудеться тепер в неділю, 31-го липня ц.р. з багатою та різноманітною програмою.

О годині 10-ій вранці буде відправлена Служба Божа, а після неї посвячення пропам'ятної плити з нагоди 1000-річчя.

О год. 2-ій по полудні у великій залі „Веселки" на Союзівці відбудеться святковий концерт з доповіддю д-ра Марти Богачевської-Хом'як і мистецькою програмою, у якій виступатиме хор „Думка" з Ню Йорку і Ольга Шкафаровська - Рудик з рецитацією „Заповіт Ярослава Мудрого", монтаж віршів Уляни Кравченко і Олександра Кониського.

У святкуваннях візьме участь голова Крайового Ділового Комітету Тисячоліття д-р Юрій Солтис.

В. Соколов „пропав" без вістей

Ню Йорк. — Агентство Ассошієйтед Пресс повідомило 19-го липня ц.р., що колишній викладач у Єйлському університеті, совєтський емігрант Владімір Соколов (Самарін), позбавлений судом американського громадянства за приховання фактів його нібито співробітництва з нацистами під час Другої світової війни, „пропав" без вістей і минулої п'ятниці, 15-го липня, не з'явився в гартфордському суді, який розглядає його справу про можливість депортації до Совєтського Союзу. Родина В. Соколова заявила, що він правдоподібно покинув територію З'єднаних Стейтів Америки і переселився до іншої країни.

Як вже раніше було відомо, особливо під час денатуралізаційного процесу, В. Соколов в роках 1942-43, тобто під час окупації нацистами території СССР, друкував свої статті в російськомовній газеті і тоді мав опублікувати цілий ряд антисемітських статтей. Соколов доказував на суді, що антисемітські уступи до його статтей вставляли відповідальні за газету особи з редакційної колегії. Федеральний суддя Томас Мирфі прийняв радше до відома аргументи прокуратури і в червні 1986 року вирішив позбавити В. Соколова американського громадянства на тій основі, що при в'їзді до ЗСА і при отримуванні громадянства він не виявив свого співробітництва з нацистами. Черговою справою була його депортація, правдоподібно до СССР. Соколову минуло тепер 75 років життя.

Дочка Соколова, Ірина Мороз, заявила кореспондентові АП, що останній раз бачилася із Соколовим в березні цього року і, якщо вона не помиляється, він тепер знаходиться в Европі. Зять Соколова Юрій Мороз підкреслив, що останній раз він бачився з тестем три місяці тому. Під час їхньої останньої розмови Соколов висловлював побоювання, що суд вирішить справу в його некористь і його депор

(Закінчення на стор. 4)

КОНЦЕРТ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — За старанням Центру Української Культури, керівником якого є д-р Ігор Соневицький, тут в суботу, 23-го липня ц.р. о год. 8-ій вечора відбудеться в „Гражді" при церкві св. Івана Хрестителя вечір камерної музики. Участь беруть Х. Радавець (флейта), Н. Цибрівський (чельо) і Ю. Цибрівський (фортепіяно), в програмі твори Барвінського, Гайдна, Гуммеля, Лисенка і Мартіну.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 19-ГО ЛИПНЯ ц.р., з Монтреалю до Москви виїхав колишній 25-річний совєтський вояк в Афганістані Ніколай Головін, який в 1982 році перейшов робровільно до афганських муджагедінів, а в 1986 році приїхав до Канади разом з чотирма іншими кошиніми совєтськими вояками — Сергеєм Бусовим, Владіславом Наумовим, Вадімом Плотніковим й Ігорем Ковальчуком. Усі вони перебували по кілька років у полоні в повстанців. Деякі з них брали участь у воєнних діях проти афганських і совєтських комуністичних військ, разом з муджагедінами. В. Головін правдоподібно повірив у недавно проголошену Верховною Радою СССР амнестію для колишніх совєтських вояків в Афганістані, на підставі якої совєтські суди нібито не будуть карати поворотців на батьківщину.

СПІВРОБІТНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ СССР Олег Авраменко повідомив кореспондентів, що Совєтський Союз і Китайська Народна Республіка домовились про знесення обмежень поїздок у ділових справах для совєтських і китайських громадян. Перший такий договір про безпаспортові поїздки був підписаний 15-го липня ц.р., і увійде в силу 14-го серпня. Тоді коли раніше переїжджати китайсько-совєтський кордон могли тільки дипломати, то тепер для ділових поїздок не будуть вимагати віз. Очевидно, західні дипломати і політичні спостерігачі дуже скептично розглядають цей договір, який не принесе жадних полегш для пересічних громадян, бо в „ділових справах" їхатимуть з СССР в Китай тільки вибрані особи і, як раніше, дипломати.

УРЯД ІРАКУ, ДОВІДАВШИСЬ про згоду Ірану визнати резолюцію Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй ч. 598, опублікував свою скептичну заяву, у якій висловлюється сумнів чи іранські „революціонери" з табору аятолли Хомейні є взагалі здібні діяти в дусі цієї революції Якщо дійсно наступить тимчасове перемир'я то тільки для того, щоб використати час для закупу модерної зброї за кордоном і поповнення військових частин новими резервістами, на що звертає увагу також Державний департамент ЗСА у своїй заяві, яка в основному вітає іранську зміну щодо тієї справи. Пентагон надіється, що у випадку замирення між Іраном й Іраком, ЗСА зможуть відтягнути з Перської затоки принаймні більшу частину своїх військових кораблів.

У САНТО ДОМІНГО, Домініканська Республіка, відбулось чергове засідання Асамблеї нікарагуанського спротиву, на якому підполковник Енріке Бермудез був обраний керівником борців за свободу, так званих контрас, які ведуть боротьбу за встановлення демократичної системи в Нікарагуа і звільнення нікарагуанського народу з-під диктатури прокомуністичних і промосковських сандіністів. 44 члени асамблеї віддали свої голоси за Бермудеза, а тільки два голосували проти. У числі цих двох є відомий Адольфо Калєро, політичний керівник руху спротиву. Своє рішення він пояснив так, що, мовляв, вибір військовика на таке керівне становище підкреслює недемократичність руху. „Я турбуюсь про престиж нашого руху у світі", - заявив Калєро. Головна квартира керівництва руху спротиву, як відомо, знаходиться в Маяві на Фльориді.

Пластові табори на „Вовчій Тропі" запрошують на День Пластуна

Пластуни на „Вовчій Тропі".

(Фото: В. Корнага)

Іст Четгем, Н. Й. (ВоКо). — Тут на пластовій оселі „Вовча Тропа" відбуваються, як і кожного року, пластові табори для юнацтва та новацтва.

Цього року табори є під проводом комендантів: табір новаків — пл. сен. Левко Чировський, табір новачок — ст. пл. Христя Санторе, табір юнаків — ст. пл. Мирон Дитюк, табір юначок — пл. сен. Зеня Брожина.

Коменданти таборів та управа оселі під проводом ст. пл. Олега Мачая запрошують родичів та українське громадянство на День пластуна, який відбудеться в суботу та неділю, 23-го і 24-го липня ц.р. В програмі Дня пластуна усі табори виконають спеціяльну програму, яку вони підготовили у перших двох тижнях.

Програма „Дня пластуна" — субота, 23-го липня, год. 1-ша по полудні: відкриття та показ таборів; год. 2-6-та дозвілля; год. 7:30 — новацький вогник; год. 9 — юнацька ватра Неділя, 24-го липня: год. 10-5 — дозвілля; год. 5-та або 6-та вечора — Служба Божа

Під час Дня пластуна на оселі буде відкритий добірний буфет (снідання, обід та вечеря), на який управа оселі запрошує родичів та гостей.

В АМЕРИЦІ

ПРАЦЕДАВЦІ ПОЧИНАЮТЬ готуватися до 1990-их років, тобто ці працедавці, які свідомі того, що за десять років не вони будуть тими, які вибиратимуть працівників, але навпаки робітники будуть мати до вибору не тільки працю, але й працедваця. Такі зміни передбачається на майбутніх 20 років з уваги на упадок народин у 1970-их роках й тому нові працівники 1990-их років — серед них будуть жінки пологового віку — шукатимуть за працею в таких підприємствах, які підуть їм на руку у допомозі виховання дітей, тобто оплачуванням садочків, частинно платними пологовими відпустками тощо.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ суд в Мангеттені відкинув прохання Нікарагуа, щоби дістати майже 900,000 дол. від металюргійної фірми, яку уряд Нікарагуа знаціоналізував. Суд вирішив, що гроші, які знаходяться в ЗСА, повинні бути передані уділовцям фірми, в цьому випадку родині Сальвадора Бандеса, основника фірми які виїхали з Нікарагуа в 1979 році після приходу до влади сандіністів. Це рішення буде мати далекойдучі наслідки на всі інші гроші, що знаходяться в Америці, бо суд відкинув попередні домагання Нікарагуа, щоби гроші передати теперішній владі.

ЦЬОГОРІЧНЕ ЛІТО нанесе чимало шкоди в Америці, бо крім довготривалої посухи вибухли лісові пожежі, які нищать тисячі акрів лісу. Від лісових пожеж найбільше потерпіли і терплять стейти Аляска, Вайомінг, Кольорадо, Каліфорнія, Орегонд і Юта.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загин червоного прапора

У західній пресі появилася вістка, що уряд в Естонії проголосив, що надалі державним прапором „самостійної" Естонської республіки буде не червоний совєтський, а національний естонський біло-чорно-синій прапор.

Білий колір — це надія, чорний — це земля і синій — це небо. Така символіка естонського прапора.

Прапор — це священний символ душі і „вірую" кожного народу. У новітній історії України поява на львівській ратуші 1-го Листопада 1919 року синьо-жовтого прапора була зовнішнім знаком державного самовизначення Галичини, яка втратила свою незалежність у 1340 році. Коли денікінці вивісили російсько-царський прапор на бальконі Міської Думи у Києві 31-го серпня 1919 року, — тоді прийшло на Хрещатику до стрілянини, і та подія започаткувала злощасну угоду, на основі якої українські війська залишили столицю України, віддали її білим денікінцям. Сумна подія ця започаткувала процес загину Української Народної Республіки і її державного жовто-блакитного прапора.

В історії Франції записана найганебніша для французького народу подія — спалення переможних прапорів над Березиною, щоб вони не попали в руки російської армії, після відступу Наполеона з Москви у 1812 році.

Прапор вивішується на щоглах і на будинках в найбільш урочисті свята; прапор знижують на половину на знак жалоби; прапором вкривається домовину поляглого героя, — також вояка, що впав на бранному полі чи поліціянта, вбитого бандитами, під час виконування його служби. Так є в Америці.

Коли Друга світова війна вигнала з України кілька сот тисяч осіб, — то вони зберегли пієтизм до свого рідного жовто-блакитного прапора. Всі молодечі організації дорожать своїми прапорами; різні громадські організації мають поруч із спільним національним прапором також свої організаційні прапори, вивішені на почесному місці у домівках, з яких виносять їх тільки для вийняткових святкувань, як церковні Богослужби з Панахидами чи академії в роковини, дорогі для нації, дорогі для даної організації.

Червоний прапор був спершу символом робітничого руху, зорганізованого у Другому Інтернаціоналі. Скомпромітувала цей робітничий символ комуністична червона Москва, так само як большевицька дійсність скомпромітувала колишній гарний привіт „товариш". Большевизм скомпромітував колишнє робітниче свято у кожнорічному 1-му травні, відколи „Красна" площа у Москві потопає у повені червоних прапорів. Одночасно з червоним прапором — символом комунізму, став піднесений вгору затиснений п'ястук — зовнішня демонстрація амбіції збройним кулаком покорити, поярмити увесь вільний демократичний світ.

Повторюємо: якщо дійсно в Естонії заступлено червоний всесоюзний прапор естонським національним — то це велика подія, бо це ще один етап на шляху загину всього того, що пов'язане з комунізмом і його Інтернаціоналами.

Вільнолюбні люди в світі вірять, що щезне червоний прапор, що це станеться колись напевно, Так само, як на будівлі колишнього осідку Центральної Ради у Києві і на ратуші у Львові замайорить знову блакитно-жовтий прапор — символ відродження самостійної, ні від кого незалежної, соборної України.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція*.

Володимир Барагура

ХОВЗЬКА СТЕЖКА ДО ЗАГИБЕЛІ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОБУТНОСТИ

II.

Отже на поселеннях відпадає чинник переслідування й мововбивства сторонніми силами. Залишається найбільша провина, найтяжчий злочин і непростимий гріх, якого може допуститися людина супроти організму, живої істоти, якою є рідна мова. Своїми руками душимо власну дитину — найцінніший витвір нашої національної духовости, на якій постала наша культура й на якій базується наше національно-державницьке життя.

* * *

З проаналізованого виходить, що явище мовосамогубства спільне обом віткам нашого народу — в Україні й на поселеннях.

В чому лежить корінь і причина цього спільного явища? Щоб дістати задовільну відповідь на це питання, треба розглянути два аспекти мови — ідеалістично-чуттєвий і реалістично-прагматичний.

Мова, це не порожні слова й не пусті звуки. Мова має всі признаки живого організму, живої істоти. Слова родяться, розвиваються, міняють свої значення й функцію, борються поміж собою за існування, за право громадянства в мовних фондах. Слова існують попри себе в мирній симбіозі (співжитті), старіються, вживаються, вимирають і роблять місце новим мовним поколінням.

Вмирають не тільки окремі слова, але й цілі мовні системи. Говоримо про т. зв. „мертві мови", які застигли на певному розвоєвому етапі й вийшли з мовного вжитку, наприклад, клясичні — латинська й грецька мови, старо-церковнослов'янська й давньо-українська мова. На їх місце прийшли молоді покоління мов — модерні мови, які корінням сягають і виводяться з покійних мов. Занипала зовсім ірляндська, чи в меншій мірі валійська мови, які давно вийшли з ужитку і спроби оживити їх, або не дають зовсім наслідків, наприклад, ірляндська, або дуже незначні — валійська, яку останньо ввели в передшкілля й початкові школи, теж у телевізію й радіомовлення, але валійські поети й письменники послуговують англійщиною, бо рідна мова завбога.

Твердження, буцімто мова є найважливішим, вирішальним чинником національної свідомости, тільки частково вірне. Є народи, які не мають власної мови, ба навіть виреклися її (ірляндці) й послуговуються мовою свого ворога, проте почуття національної індентичности й державности в них сильно розвинене. До цієї категорії належать австрійці, які вживають німецької мови, а навіть мають з німцями спільну культуру. Цілий ряд т. зв. „латинських" народів, зокрема в середній і південній Америці, послуговується еспанською мовою, теж т. зв. „англомовні народи", до яких належить американський, канадський, австралійський, новозеляндський народи. Вони не виплекали власної самобутньої традиційної культури, мають тільки високу цивілізацію. Їхня культура має характер конгломерату, зліпку різних культур. Тому мову не можна вважати виключним, вирішальним елементом, а радше одним із найважливіших складників національно-державної свідомости, чи ідентичности.

Інакше з українською мовою, бо вона розвинулася нерозривним ланцюгом, хоч перейшла різні етапи. На ній постала, виросла й базується наша культура й наша національна самобутність, на ній побудована наша державність. Всі наші твори, які вимагають мовного вияву — релігійні й секулярні, від найдавніших часів писані й друковані рідною мовою, будь вона віджилася (старо-церковнослов'янська й старо-українська), будь випустила нові проросні модерної української мови — розмовної й літературної, бо вони пов'язані органічно й духово з ранішими етапами розвитку нашої мови.

Сьогоднішня наша мова, мимо несприятливих умов, ще не заниділа й не проявляє ознак занепаду. Вона тільки знайшлася часово в мовнонекорисних історично-політичних обставинах і труднощах, проте плекається зусиллями одиниць, зокрема „людей пера".

Кожний живий організм і кожний живий феномен та кожна жива істота, щоб жити й розвиватися, потребує любови, піклування, вирощування, пошани. Це можуть дати мові людські істоти, які користуються нею не тільки як засобом порозуміння, але які вживають її для вислову своїх думок, почувань, найінтимніших душевних нюансів, тобто люди, які мають до неї чуттєве відношення та любов і послуговуються нею практично у виявлюванні складних процесів фізичного, інтелектуального й чуттєвого порядку. Це людські покоління, які вважають дану мову своєю рідною за ввесь час її існування на різних етапах її розвою без уваги на зміни, які вона проходила.

Як живий організм мова є незвичайно вразливою й тендітною істотою. Тому поети, письменники, актори, промовці викохують її, випещують так, як мистець-різьбар любовно видовбує долотом чи вирізує рильцем штукарні форми в мертвому матеріялі, щоб вдихнути в нього життя. Без такого тендітно-любовного ставлення до мови вона знидіє, зів'яне, зсохне й загине так, як ніжні пелюстки мімози.

Закінчення буде.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Чи існували бальони перед братами Монтгольфіє?

П'ять років тому Франція відзначала 200-ліття винаходу бальона (аеростата) братами Монтгольфіє (1783) численними статтями та згадками в пресі, в яких автори підкреслювали, що винахід бальона у Франції здійснив віковічну мрію людства літання в повітрі, виявом якої була невмируща грецька леґенда про Ікара.

Перші французькі аеростати були наповнювані гарячим повітрям, яке утворювалося при спалюванні деревного вугілля в малій портативній печі, уставленій у ґондолі аеростата безпосередньо під його верхньою оболоною. Згодом гаряче повітря заступив водень, в шість разів легший за повітря, що усунув потребу підгрівної печі (мідняка). Для історії слід згадати, що першими безстрашними пасажирами цього аеростата були вівця, качка та півень, які щасливо піднеслися до високости 3,000 стіп, і на очах численно зібраних парижан та французького короля Людовіка XVI повернулися не пошкоджені на землю. Впродовж наступних сотні років бальони у Франції і в суміжних краях були предметом численних експериментів — летів багатьох бальонавтів, які добилися таких досягнень, як переліт понад протоку Ля Манш та верхів'я Альп. І хоч дійсність виявила непридатність аеростатів для повітряного транспорту, проте, сам факт винаходу першого аеростата французами сповнив їх душі національною гордістю, виявом якої слід вважати існування в сучасній Франції багатьох тисяч бальонових клюбів, які кілька разів до року проводять між собою бальонові змагання за першенство летів у височінь і в далечінь.

Та неждано досліди археологів в Перу завдали дошкульного удару національній гордості французів, поставивши під сумнів першенство винаходу аеростата братами Монтгольфіє не тільки в просторі, але й у часі.

В Лімі, столиці Перу, живе в сучасну пору американський археолог М. Дібейкі, який проводить з рамени Інтернаціонального клюбу розшуків археологічні досліди. Між іншим, він розсліджував довгий час загадкову пустелю Назка, позначену таємничими лініями, фігурами й знаками. Ті всі знаки нічого не говорять для людини, що їх оглядає на землі. Коли, проте, піднестися над тією пустелею літаком чи гелікоптером, тоді щойно ті всі знаки творять суцільну цілість, яку можна б назвати соняшним календарем чи — як дехто піддає думку — своєрідним летунським майданом. Таку думку заступає також М. Дібейкі, який, до речі, твердить, що приблизно 300 років перед винаходом бальона двома французькими братами Етієном та Мішелем Монтгольфіє перуанські інки відбували вже польоти аеростатами. На тих бальонах вони підносилися на висоту кількох сотень метрів, а при догідному вітрі відбували невеликі пророжі.

Підйомну силу бальонів інків, подібно, як і в перших французьких бальонах, становило гаряче повітря, яке наповнювало його оболону з допомогою глиняної посудини з розжареним деревним вугіллям, завішеної під долішньою частиною бальонової поволоки.

Цю поволоку, чи оболону, вони виготовляли з густої тканини, витканої з вовни гірських лям і насиченої живицею. Таку ж живицю інки вживали, до речі, до бальзамування померлих.

Перші інформації про інкські бальони Дібейкі знайшов у копії звіту португальського монаха Чину Єзуїтів Бартольомео де Ґусмао, що якимось чудом закаталогований в університетській бібліотеці Коїмбра.

В тому звіті, що становить фактично опис його подорожі в другій половині XVII сторіччя через цілу Бразилію аж до підніжжя Анд в сьогоднішньому Перу, цей єзуїт дуже докладно описує свою зустріч з невеликою групою інків, що підносилися в таємничих суднах у повітря та літали на його таки очах в просторі.

Опис полету бальоном заінтригував до такої міри тогочасного португальського короля Жуана-V, що король покликав монаха на португальський двір в Лісбоні, і тут де Ґусмао продемонстрував мініятюрний прототип такого літаючого пристрою, який на очах короля, всіх членів двору і цілого королівського почету, після наповнення мініятюрної оболонки аеростата гарячим повітрям, маєстатично піднісся угору. Можна уявити собі, яке враження зробив цей експеримент на всіх приявних. На жаль, для самого Ґусмао експеримент закінчився трагічно, бо Інквізиція з місця звинуватила його у зв'язках з нечистою силою і, як можна здогадуватися, спалила на кострищі.

Щойно недавно Церква зреґабілітувала брата Бартольомео, а бразилійська пошта видрукувала в його честь поштову марку, з портретом і написом „Піонер повітроплавства". Крім згаданого звіту де Ґусмао, Дебейкі натрапив на цілу низку натяків про полети місцевих індіян — тубільців у їх численних леґендах і саґах, між ними про молодого інка — найменням Антаркі, що полетів своїм бальоном назустріч армії інків та порадив їм переформуватися і в той спосіб завдати нищівного удару наступаючій армії противника. Його постать, до речі, увіковічнив якийсь перуанський мистець на фронтоні Інтернаціонального летовища Хорґе Чавес в Лімі.

(Закінчення на стор. 3)

Мирон Куропась

„ДИТИНА СВОБОДИ"

Володимир Половчак і Кевін Клос. „Дитина свободи". В-во Рендом Гавз, ціна 17,95 дол.

I.

З усіх міст у ЗСА Чикаго є правдоподібно найбільше етнічним, а в ньому з усіх етнічних дільниць найбільше різноманітною була і є та, що находиться в Гумболдт Парку.

Гумболдт Парк набагато змінився в останніх п'ятдесяти роках. Сьогодні він в більшості належить до порторіканців, мексиканців, негрів та українців. Коли я виростав у цій дільниці у тридцятих роках, тут жили у більшості східньоевропейські народи, передусім українці, поляки, карпаторуси і жиди. Жиди були найбільше численні і найбільш багаті. Мені все ще пригадуються гострі запахи з харчових і рибних крамниць, які містилися на вулиці Дівіжен поміж Гомен і Кедзі.

В часі тридцятих років багато американців захоплювалося „великим і шляхетним експериментом", якому на ім'я було СССР. Фільмові зірки, духовники, письменники, інтелектуали, журналісти та інші американці, що мали вплив на публічну опінію, їздили до СССР і верталися, звітуючи про 'радісне життя соціялізму' під кермою Йосифа Сталіна. Багато імігрантів з давнішої царської Росії вірили в ці оповідання і самі рішалися на поворот до батьківщини, щоб спробувати большевицькі „блага". Одною із тиких осіб був Морріс Столяр, жидівський комуністичний симпатик, що також жив у тридцятих роках в. Гумболдт Парку. Він переїхав до Москви з дружиною і двома народженими в ЗСА дітьми. Тепер один із дітей, Ейб (Абрагам) Столяр, що має зараз 75 років, чекає дозволу на поворот до Чикаго. Він чекає на це вже дуже довгий час, помимо особистих втручань державного секретаря Джорджа Шулца і розголосу в американській пресі („Вашінгтон Пост" недавно описав цілу історію його життя і старання про виїзд). Але Абрагам Столяр сидить у своєму мешканні в Москві і далі чекає та надіється, що одного дня він таки зможе знову ходити вулицями Гумболдт парку.

Майже подібна доля мало не зустріла Володимира Половчака, українського хлопця, якого батько забажав повернутися до СССР в шість місяців після того, як виемігрував з родиною до ЗСА і поселився в Гумболдт Парку в Чикаго. Але в протилежність до Абрагама, що залишився захопленим звеличником совєтського режиму до 1967 року, коли совєтська преса почала засуджувати Ізраїль і жидів, юний Володимир Половчак не мав ніяких ілюзій щодо совєтського життя, зокрема, коли побачив Америку. Найбільше враження зробило на нього оточення в Чикаго. „Такого немає в Україні", — пише Володимир у своїй книжці, — тут кольорові написи на крамницях, гарно вишикувані малі доми, в яких живуть поодинокі родини, із різних етнічних груп, як мексиканці, чорні, як також мої земляки — українці. І я бачив крамниці, заповнені їжею і убранням, власників їх, що уважно замітають хідник перед своєю крамницею, людей убраних в найкраще убрання як ішли до церкви без того, щоб за ними наглядала поліція; бачив людей, що наповняли свої авта пачками харчів.

„Дитина свободи" — це хвилююча, крок за кроком об'єктивна розповідь — історія довгої боротьби Володимира за те, щоб залишитися в Америці проти бажання батька. За поміччю Кевіна Клоса, що є автором книжки „Росія і росіяни" і був раніше директором бюра газети „Вашінгтон Пост" в Чикаго і Москві, а тепер працює журналістом у відділі національних вісток в „Пост", — в книжці представлені усі сторони контроверсійної справи Половчака.

По стороні Володимира стояла ціла українська громада Чикаго, його адвокати: Юліян Куляс і Генрі Марк Гольцер. Державний департамент, суддя суду для малолітніх Джозеп Муні; репортер місцевої телевізійної станції Пол Гоґен, кузен Володимир Половчак і сестра Наталія, що також не хотіла повертатися до УССР.

Проти нього стояли його батьки — Михайло і Анна, їхній адвокат Ричард Ліфшіц, Ричард Мандель і Люї Липтон, редактор „Чикаго Трибюн" Говард Тайнер і Пьотр Пріліпський зі совєтської амбасади у Вашінґтоні.

Драма Половчака розпочалася, коли дванадцятилітній Володимир, протестуючи проти рішення батьків повертатися до СССР, втік із їхнього мешкання і перейшов жити до свого кузена. Його батьки послали за Володимиром поліцію так, що вкінці Володимир опинився у суді. Там за допомогою українсько-американського адвоката Юліяна Куляса, Володимир здобув першу перемогу. Суддя Муні вирішив у користь прохання організації, що займається малолітніми, які потребують нагляду, і дав Володимира під тимчасову опіку иллинойському департаментові опіки над дітьми й родинами. Коли Володимира запитали репортери, чому він не хоче повертатися до СССР, він відповів: „Тут є вільна країна", і ці його слова перелетіли цілий вільний світ.

Володимир повернувся під опіку свого кузена, і під час того, як Ю. Куляс домагався політичного азилю для молодого Половчака, його оберігали федеральні аґенти. Відтак він дістав політичний азиль від Державного департаменту.

Закінчення буде.

Мирослав Семчишин

ДО ДЖЕРЕЛ СТАВАННЯ КУЛЬТУРИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ XI — XII СТОЛІТЬ

I.

Заки почати розгляд теми, необхідно зупинитись на деяких основних ствердженнях культурологічного порядку. І так, за визначенням Вадима Щербаківського, першим основним фактором культурного процесу на українських землях є тяжіння до культурного вогнища Геллади (стародавньої Греції), що документувалось дуже давньою приналежністю до середземноморського культурного кругу, а в парі з цим існування відвічної культурної і расової границі між московською Північчю і українським Півднем.

А другим і вагомим було твердження Євгена Маланюка: „Якщо культура народу є передовсім функцією тяглости і контакту з його землею, то саме українська земля з її дуже давньою тубільчою людністю, від давен-давна становила винятково цікаве поле зустрічей і змагань різнородних, географічно часом надто віддалених культур і історичних сил. І в цьому змислі українська культура, у всій своїй типічності і самобутності, є в деяких своїх періодах продуктом іншокультурних наверстувань".

У такому саме контексті треба розглядати культурний процес, який століттями проходив на українських землях, процес, що, за визначенням дослідника філософії культури А.Л. Кребса, є сумою чинників, що діють в напрямі стабілізації і збереження культурних складників даного періоду, або в напрямі їх росту і змін. І саме ріст і зміни, яких зазнала українська культура після офіційного введення християнства, започаткували її зовсім нову добу, яку ми окреслили терміном Ставання.

А до цього ставання, тобто започаткування нової християнізованої культури, не прийшло відразу. Давнопоганська культура у всіх своїх маркантних виявах не перестала автоматично існувати з 988-им роком. Треба прийняти, що у перших кількох десятках років різновидно проявляла себе теж дохристиянська культура, зокрема у сфері духовій, а на далеких лісистих і гірських просторах продовжували існувати далі, століттями виплекані і сакрально практиковані, форми культів, що перейшли в своєрідний ритуал, а його залишки нам добре відомі досьогодні (приклад — українське Різдво).

Не так легко, отже, змінити світогляд і всю матеріяльність української людини тих дуже давніх часів на світанку нашої християнської культури, проголошуючи офіційно християнську віру і нову програму духового життя в ім'я тієї віри. Взяти хоча б дохристиянську писемність русичів. Що вона існувала можливо і за сто років раніше, перед охрищенням нашого народу, немає жодних сумнівів, бо свідчать про це арабські мандрівники і, мабуть, болгарин з походження монах Храбр. З їхніх стверджень виходить, що ще перед охрищенням Руси і введенням старослов'янської азбуки існував там такий важний і основний комунікативний елемент як письмо; існували якісь „черти і ризи", які були необхідні в торговельних договорах чи інших формах взаємнення із сусідами, чи навіть з ворогами. Існували в дохристиянській Україні поганські божки (а був їх справді численний пантеон!), існували поганські капища (святині чи святилища), а з ними пов'язані були різні обряди, різновидні поганські ритуали. І все це поступово мусіло пройти процес своєрідної трансформації у вигляді християнського, сказати б, обкультурнення. І це стосується не тільки навчання основ нової віри, нових церковних обрядів, молитов тощо, — але теж започаткування основ грамотности у формі першої школи і то вже за панування князя Володимира, для навчання мов грецької чи старослов'янської. А в дальшому почалося записування важніших подій, що стало початком літописання, розпочалася будова перших церков, як от церкви св. Іллі у 900 році, що її називали Десятинною.

І таким чином стара дохристиянська культура під впливом передовсім Церкви і її служителів, а в дальшому — княжого двору й освіченої еліти, почала сходити зі сцени у всіх своїх проявах і давній духовій настанові. А прийшло до цього, починаючи саме першими десятками XI і XII століть, коли твори християнської культури стали вихідними елементами своєрідного мережива, яке почало творити основний зміст усього духового, інтелектуального і мистецького життя, передовсім провідних кіл, а в дальшому — широких народних мас на протязі першого тисячоліття нашого християнства.

Взяти хоча б таку основну течію того культурного ставання в XI - XII ст., яку творила література: перекладна й оригінальна, церковного змісту і світського, хроніки і літописи, твори отців Церкви, чи врешті — такі величні твори, як літописця Нестора „Повість временних літ" або геніяльний у своїй красі старовинний епос — „Слово о полку Ігоревім". Всі ці вияви генія українського народу тих прадавніх віків, разом з творами великої краси, справедливо і як же прегарно назвав проф. Дмитро Чижевський Добою монументального стилю української літератури. Не мали подібних творів ні наші безпосередні сусіди поляки, що свою літературу почали розвивати щойно у XIУ столітті, ні Угорщина. Ба, навіть такі держави як Німеччина чи Франція, аж до появи доби гуманізму, не блистіли нічим особливо замітним.

І справді, ці два перші століття української християнської культури, репрезентованої передовсім Києвом, сповняють нас гордістю, бо вони стали фундаментом під дальший розвиток наших культурних досягнень, стали незгасними світильниками тих періодів нашої трагічної історії, коли дальший розвиток цих усіх надбань був або дуже кволий, немічний, або й зовсім загальмований.

Закінчення буде.

У Фініксі вшанували пам'ять лицарів України

22-го травня ц.р. з ініціятиви Відділу ООЧСУ під патронатом Відділу УККА в Фініксі, Арізона, в залі СУМА українська громада вшанувала пам'ять лицарів-героїв України: Голову Директорії Української Народної Республіки і Головного Отамана військ УНР Симона Петлюру та Командира Січових Стрільців і голову Проводу ОУН Євгена Коновальця, отця Августина Волошина, президента Карпатської України, головнокомандуючого генерала легендарної УПА Тараса Чупринку-Шухевича, голову ОУНр і Крайового Проводу ОУН Степана Бандеру і всіх лицарів, що життя своє віддали за волю і незалежність української самостійної держави за останніх 70 літ боротьби українського народу з усіма окупантами України.

Мистецьку програму започатковано Соборною Панахидою на залі, яку відслужив о. крилошанин Олешко. Співали всі присутні. Американський гимн „Боже, благослови Америку" під власний акомпаньямент проспівала Галина Галій.

Свято відкрив голова ООЧСУ, учасник, І-ої Української Дивізії УНА Теофіл Кавка, який закликав присутніх на залі хвилиною мовчанки вшанувати світлу пам'ять лицарів-героїв України.

Після того Т. Кавка передав ведення мистецькою програмою Миколі Теслевичу, який сказав коротке вступне слово.

Генерал Тарас Чупринка і Степан Бандера жили і вели боротьбу по тому самому шляху, до останньої хвилини життя, що ним йшов і боровся за волю України Євген Коновалець. На нашу велику радість, сьогодні в Роттердамі всі групи українських націоналістів разом зібрались над могилою Євгена Коновальця.

Після цього ведучий програмою свята покликав до слова о. крилошанина Олешка, який виголосив святочну доповідь, побудовану на історичних фактах та з великою пошаною зі словами з Святого Письма перелитим немов в молитві, за наших мучеників-лицарів, що життя своє віддали, за друзів своїх; за волю, за щастя українського народу.

Після доповіді Галина Галій виконала на піяно і проспівала чотири стрілецькі пісні: „Патріотик", „Їхав стрілець на війноньку", „Журавлі" і „Зажурились галичанки". Деклямацію „В пам'ять Головного Отамана Симона Петлюри" виконав Андрій Омельченко.

Рецитацію „У свято героїв" виконала Леся Чопко, юначка СУМА, а мама Лесі Марія Чопко прорецитувала „Колискову", написану Святославом Каравансьским в пошану сина і внука генерала Тараса Чупринки-Шухевича. Деклямацію, присвячену полковникові Євгенові Коновальцеві „Чому не ми, а він" виконав Микола Теслевич.

Галина Галій виконала на піяно „Молитву матері", „Зоря вечірня" і „Серце матері" та американську пісню в додаток.

Українським національним гимном закінчено святочну академію. Культурно освітній референт Відділу УККА в Фініксі подякував усім тим, що взяли участь у програмі свята, що приготовили залю, сцену і стіл з вишиваним накриттям для відслуження Панахиди та за квіти для пошани лицарів-героїв під їхніми портретами на сцені, як і рівно ж подякував всім присутнім за участь на святі.

Микола Теслевич

Святочна зустріч з матуристами школи українознавства Товариства „Рідна Школа" в Дітройті

Зустріч відбулася у першій половині червня ц.р. у залі Українського Культурного Центру у Воррені. За столами зайняли місця отці церкви Непорочного Зачаття, батьки шкільної молоді, цьогорічні матуристи та рідношкільне членство.

Відкриваючи програму вечора, голова товариства Марія Лісовська відзначила, що закінчення рідної школи — це для матуристів преломний крок, бо вони протягом 12-ти років училися рідної мови та всіх предметів українознавства. Наші матуристи закінчили водночас цілоденну школу церкви Непорочного Зачаття у Гемтремку. „Не забувайте того, — нагадувала вона, — що ви з великим трудом набували. Наш Тарас Шевченко писав: 'І чужого научайтесь, свого не цурайтесь!' ".

Під кінець своєї старанно продуманої доповіді голова просила, щоб абсольвенти колись, у майбутньому, передали знання рідної мови своїм дітям, бо тільки в родині можна зберегти українську мову.

В імені Товариства „Рідна Школа" голова передала найщиріші ґратуляції матуристам та їхнім батькам, бажаючи водночас великих успіхів та осягнення найвищої мети на славу Бога і України.

Програмою зустрічі проводив Андрій Мудрий.

Від матуристів промовляла Леся Стебельська з Віндзору. Для неї цей святковий вечір надзвичайно приємний, але водночас дуже сумний, бо абсольвенти прощаються з рідною школою. Вона відзначила, що учні школи українознавства мали змогу пізнати Україну далеко краще, як багато їх ровесників у підневільній Україні, де всі види розвитку української культури придушено московсько-большевицькою владою. Завданням усіх абсольвентів — включитися в українську діяспору у вільному світі, щоб поширювати правду про Україну. Леся відзначила корисну працю учительок Христини Гнатчук і Христини Юзич, які викладали історію і географію України та українську мову. Подякувала теж учителеві Любінецькому, який приїхав до Дітройту, щоб приготовити всіх до матурального іспиту. Окрему подяку вона склала батькам за те, що вони посилали їх до школи українознавства та пильнували, щоб їх діти говорили українською мовою вдома та у рідній школі. Наприкінці вона згадала про твір „Лебеді материнства", в якому Василь Симоненко написав, що можна все на світі вибирати, крім своєї Батьківщини, як також заклик Шевченка: „Свого не цурайтесь. Бо хто матір забуває, того Бог карає".

Учителька матуральної кляси Христина Гнатчук відзначила, що цьогорічна матура відбулася якраз у році, коли почалося святкування Тисячоліття Хрищення України, яке відбулося над Дніпром-Славутою. Вона висловила бажання, щоб наші абсольвенти з'єдналися з тими, що тут в Америці і там в Україні передають про все що, згідно із словами О. Бердника, бачив і переживав Дніпро-Славута.

Матуристів попрощав в імені десятої кляси Данило Лісовський. Він певен, що все те, чого навчилися матуристи у рідній школі, принесе їм користь у майбутньому. Він знає, що важко було йти до школи, коли інші мали вільний кінець тижня. Та й зовсім не легко було приготовлятися до матуральних іспитів. Але вони всі ті трудноші перемогли та успішно закінчили рідну школу у цьому історичному ювілейному році. В імені деятої кляси він побажав матуристам нових успіхів та з приємністю згадувати нашу „Рідну Школу".

Директор школи українознавства Рома Тобіянська сказала, що батькам наших матуристів належиться велике признання за всі труди і працю, що їх діти закінчили школу. До тих успіхів у значній мірі причинилася колишня учителька нашої школи проф. Марія Олесницька, яку запрошено на цю рідношкільну урочистість. Протягом кількох десятиліть вона викладала історію і географію України. Усі учні, що навчалися у її клясі уважали М. Олесницьку висококваліфікованою учителькою і великою приятелькою шкільної молоді. За ці її прикмети школа українознавства, разом з учителями і рідношкільним членством, складають щиру подяку. Проф. Олесницька подякувала за признання та побажала матуристам багато успіхів.

Цього року з успіхом склали матуральні іспити такі учні: Борис Гаврилюк, Степан Мудрий, Наталя Липецька, Леся Стебельська, Марко Томин і Ліда Юзич. Усі згадані матуристи одержали цінні нагороди. Проф. Степан Климишин подарував шість примірників „Історії українського мистецтва" Шонка-Русича, а Товариство „Рідна Школа" — шість примірників „Хрестоматії Хрещення України". Жертводавцям належиться щира подяка.

Молитву в намірені цьогорічних матуристів провів відданий опікун рідного шкільництва о. Ігумен Бернард Панчук ЧСВВ — парох церкви Непорочного Зачаття у Гемтремку. Отець Севастіян Сабол, ЧСВВ, поблагословив вечерю.

Осип Сливинський

Чи існували...

(Закінчення зі стор. 2)

Летунські мотиви можна також зустрінути в орнаментиці численних плоскорізьб у старих інкських святинях та на керамічних посудинах, на яких є зображені люди, що літають на кондорах (птахах-велетнях в районі Анд). До речі, на згаданій вже пустелі Назка є зображених 18 таких кондорів з розметом крил — понад 20 метрів.

Ці всі зображення становлять для всіх аматорів археології із ЗСА, на чолі із згаданим М. Дібейкі, ще один доказ про вміння інків літати бальонами. До речі, тільки з повітря можна бачити й оцінити ґігантичну велич і красу таємничої летунської орнаментики в долині Назка.

Інтернаціональний клюб розшуків , оснований у ЗСА, нараховує під сучасну пору 14,000 членів. Всі вони — аматори-археологи, які провадять свої досліди й розшуки прикладною методою. Основоположником цього клюбу вважається Дж. Ковлс, асистент-професор Гарвардського університету. Одним з його учнів був відомий з преси й телевізії Тор Геєрдаль, який нещодавно переїхав крізь Тихий океан в примітивному старовинному судні-поромі і в той спосіб підтвердив можливість позаморського переселення та комунікаційного контакту в стародавніх часах, а в тому — колонізації Південної Америки.

Аналогічно як Тор Геєрдаль, Майк Дібейкі вирішив із своєю групою співробітників спорудити бальон з тієї самої тканини, що їх вживали, між іншим, стародавні інки при бальзамуванні своїх померлих, та зробити спробу полету тим бальоном в повітрі. Свій плянований бальон він назвав „Кондором". Його виготовляє фірма „Рейбен Індустріс" в Сіюкс Фоллс в Південній Дакоті. Прототип моделі цього бальону зроблений із штучного шовку піднісся минулого року на висоту 457 метрів. Якщо такий самий прототип бальона споруджений з тонкої вовни лям, насиченої живицею, піднесеться до тієї самої висоти, — то це буде доказом, що інки літали в повітрі ще перед приїздом Колюмба до Нового світу.

ПАЛЕСТИНЦІ, АМЕРИКАНСЬКІ громадяни, покидають окуповані землі на західньому березі ріки Йордан і смузі Ґази. Досі зголосились на виїзд до ЗСА понад 2,000 палестинців. Роблять вони це переважно з мотивів безпеки для їхніх родин. Про цей випадок розповів кореспондентові агентства Ассошіейтед Пресс секретар американського консуляту Дейвид Ґуд. На західньому березі ріки Йордан перебувало донедавна приблизно 8,000 американських арабів. Тепер це число зменшилось до 6,000. Більшість палестинців американських громадян плянують в майбутньому повернутися на ці землі, якщо ситуація там поправиться і шляхом переговорів буде наведений порядок.

УРЯДОВА СТАТИСТИКА виказує, що 240,000 осіб залишили праці в сільському господарстві минулого року й тим зменшили сільськогосподарське населення країни до найнижчого рівня від часу громадянської війни 1850-их років.

РЕМОНТ НЮЙОРКСЬКОГО зоологічного парку, що міститься в Центральному парку, наближається до своєї фінальної фази. Початковий кошторис відновлення виносив 30 міл. дол., але вміжчасі кошти подвоїлись і тепер прийдеться брати вступ, бодай мінімальний, від відвідувачів. Відкриття назначено на 8-го серпня ц.р.

СХІДНЬОНІМЕЦЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство АДН повідомило, що від 24-го до 30-го липня на території Східньої Німеччини відбудуться військові маневри у яких братимуть участь 17,800 вояків і старшин східньонімецької і совєтської армій. На деяких етапах маневрів присутніми будуть у характері спостерігачів західні військовики.

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство Гсінгуа повідомило, що у першому півріччі цього року значно зросла торгівля між Китайською Народною Республікою і Совєтським Союзом. В загальному торгівля зросла на 32 відсотки у порівнянні з останнім півріччям минулого року. Китайський експорт до СССР становить 670 міл. долярів, а імпорт звідти — 627 міл. долярів. Совєти найбільше купують в Китаю сільськогосподарські продукти, а також деякі готові вироби. Третина китайських закупів в СССР іде на імпорт льокомотив, решта іде на сталь, дерево, удобрення для сільського господарства, сільськогосподарські машини тощо.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

П О Д Я К А

Громадський Комітет міста Трентону й околиці складає щиру подяку всім, що зложили свої щедрі пожертви для успішного переведення „Українського голокосту-штучно створеного голоду".

Завдяки великої жертвенности установ, організацій та поодиноких осіб „Український голокост 1932-33 років" був відзначений конференцією 6-7 березня 1988 року при Райдер коледжі біля Трентону, Ню Джерзі. В тім коледжі також засновано постійний центр для дослідження голокостів.

На конференцію та центр голокостів пожертвували:

$690.00 New Jersey Committee for the Humanities.
$511.00 Парафіяни церкви Св. Юрія Переможця в Ярдвіл, Ню Джерзі.
$500.00 Українська Православна Церква Св. Юрія Переможця у Ярдвіл.
$300.00 Український Народний Дім у Трентоні.
$250.00 Кредитівка Св. Андрія у Бавнд Бруку.
$200.00 Українська Православна Церква Св. Тройці у Трентоні.
$200.00 Українська Католицька Церква Св. Йосафата у Трентоні, Український Народний Союз.
$150.00 Провидіння, Філядельфія
$140.00 Євген й Ніна Кальман.
$100.00 Орест Гафткович, Дарія Кузик, Укр. Нар. Союз, Відділ 245, Трентон, Укр. Амер. Демократичний Клюб у Трентоні, Провидіння, Нюарк, Провидіння, Джерзі Сіті, І-ша Укр. Баптистська Церква у Трентоні, д-р Богдан й Ольга Фараонів, д-р Любомир й д-р Лариса Онишкевич, Василь Гаврилко, д-р І. С. Коропецький, СУА, Відділ 11, Трентон
$95.00 д-р Теодосія Сендзик
$90.00 Іван й Надя Гафткович
$70.00 Андрій Гапайдіда, Ольга Дубик, Михайло Мартиненко
$65.00 Орест й Леся Сеник
$50.00 Мирон Г. Солонинка, д-р Юрій Тритяк, Відділ СУМА у Трентоні, д-р Богдан Худьо
$40.00 Василь й Анна Білак, Микола й Тамара Веремієнко, Федір и Марія Сірченко, Євген й Зоя Хмаренко, Іван й Надя Фатенко, Іван й Оксана Микитин, Роман й Леся Городиський, отець и паніматка Богдан Жепехівський, Василь и Анна Парубченко, Збиґнів й Марія Спірала, Григорій й Наталка Посева, Ігор й Дарія Сеник, Михайло й Марія Глушок, Володимир й Евелин Трускало, Мирон й Богданна Осадца
$30.00 Андрій Турчин
$25.00 Юрій Білинський, С. Бавнд Брук Манюмент Компані, Укр. Народний Союз, Відділ 362, Брістол, Анна Шапіро, Емілія Панасюк, Українські Американські Ветерани, Пост 25, Трентон, Люба Мриглоцька
$20.00 Олександер Благітка, Андрій Благітка, Володимир Мізюк, Гліб Науменко, Мирослава Глушок, Даналд Джонс, д-р Еміль Грималяк, Бронислава Скорупська, д-р Володимир Королей, Євгенія Наливайко, Віра Боднаренко, Микола Ворона, Зеня Онищук, Іван Бойчук, Михайло Бойцун, Степан Шилкевич, Галина Сиротюк, Леонід Веремієнко
$15.00 Маріон К. Бурбела, Ольга Тритяк
$10.00 Петро Бойко, Іван Зінченко, Ярослава Лабка
$5.00 Микола Махновський.

Придбані фонди частинно призначено на Конференцію, а решта на фонд постійного представника української громади на „ЕДВАЙЗОРІ БОРД" у Райдер коледжі та устаткування центру голокостів відповідними матеріялами про український голокост.

Громадський Комітет міста Трентону й околиці.
477 Jeremiah Avenue, Trenton, N. J. 08610.

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

„ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА: НЕВИННА ОСОБА."

„Я НЕ Є 'ІВАН ГРОЗНИЙ' І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

„МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

У 45-ЛІТТЯ ОСТАННЬОЇ МАТУРИ

Української Гімназії в Холмі

закликаємо колишніх учнів і учителів середніх шкіл в Холмі: ГІМНАЗІЇ, ТЕХНІЧНОЇ І ТОРГОВЕЛЬНОЇ ШКІЛ а також діячів суспільного і культурного життя в Холмі і на Холмщині, на

ТОВАРИСЬКИЙ З'ЇЗД

що відбудеться

24-25-го вересня 1988 р.
на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

ЗА КОМІТЕТ З'ЇЗДУ:

OLHA TEREBUS-KEKISH
27 Claremont Avenue, Mount Vernon, N.Y. 10550
Tel.: (914) 664-0847

OREST S. SLUPCHYNSKYJ
40 Waterside Plaza, Apt. 23J, New York, N.Y. 10010
Tel.: (212) 889-9488

Просимо зголошуватися та замовляти приміщення в управителя оселі „Верховина", на адресу:
MR. JAROSLAW GAVUR, UFA Resort "Verkhovyna"
Glen Spey, N.Y. 12737. Tel.: (914) 856-1323

З ПРИВОДУ СМЕРТИ

бл. п. ЕВСТАХІЇ СНИЛИК

матері головного редактора „Свободи" Зенона Снилика,

щирі співчуття йому та його Родині складають

співпрацівники Видавництва „Свобода" й Українського Народного Союзу

Вшановуючи її пам'ять, зібрані гроші у сумі $440.00 призначуємо на медичні потреби, зв'язані з затяжною операцією маленької Ганнусі Сверстюк, — жертви Чорнобилю.

У ЧОТИРНАДЦЯТІ СМУТНІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

мого дорогого МУЖА

св. п.

ЗОСИМА ІВАНОВИЧА ДОНЧУКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

у вівторок, 2-го серпня 1988 року, о год. 10-ій ранку над могилою Покійного на українському православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прохання до Друзів, Читачів творів Покійного письменника помолитися за Його Душу.

ЛАРИСА ДОНЧУК

Філядельфія

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

ніколи не віджалуваного МУЖА, БАТЬКА І ЗЯТЯ

бл. п.

МИКОЛИ КРУМШИНА

у вівторок ранком 26-го липня 1988 р. відправляться

СЛУЖБИ БОЖІ

в слідуючих церквах:

св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.	год. 8.30
П.П.Д.М. в Бронксі, Н. Й.	" 8.00
св. Тройці в Кергонксоні, Н. Й., 6-го серпня...	" 9.00
св. Духа в Ґемтонбурґу, Н. И.	" 8.00
св. Б.П.Д.М. в Фреш Медовс, Н. Й.	" 8.00
св. Миколая в Брукпині, Н. Й.	" 8.00
св. Миколая в Торонто, Канада	" 8.00

Просимо Родину, Приятелів і Односельчан пом'янути Покійного в цей день у своїх молитвах.

дружина — ОЛЕКСАНДРА
діти — ЛЮБА І СОНЯ
теща — АННА ВАРЧАК

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

АНАСТАЗІЇ ЄВЧИН

з дому ШАМРО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

29-го ЛИПНЯ 1988 р., о год. 9-ій ранком в церкві Пресвятої Тройці в Кергонксоні, Н. Й.

Про молитви за спокій душі Покійної просять

муж — МИХАЙЛО з ДІТЬМИ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

інж. ІВАНА КРАВЧУКА

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, дня 25-го липня 1988 р., о год. 9-ій ранку в церкві П.П.Д.М. в Озон Парку, Н. Й.
в понеділок, дня 25-го липня 1988 р., о год. 9-ій ранку в церкві Преся. Тройці в Сільвер Спрінґс, Мд.
в середу, дня 27-го липня 1988 р., о год. 7.30 ранку в церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Просимо о молитви.

Пам'ять Івася складаю на Фонд Надбужанської Землі $250.00

І на будову церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж. $250.00.

Дружина — НАДІЯ з ДІТЬМИ, ВНУКАМИ І РОДИНОЮ

УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ
З НАГОДИ ТИСЯЧОЛІТТЯ В УКРАЇНІ

Вперше в 70-літній історії Совєтського Союзу, уряд СССР дозволив на імпорт 100.000 Біблій українською мовою.

Асоціяція Біблії Української Родини закликає Вас скласти пожертву $25.00 або більше, в межах можливості, щоб дати нагоду Об'єднаним Біблійним Асоціяції Західньої Німеччини видрукувати і доставити Українську Біблію в Україну.

Ми повинні об'єднано відгукнутися на цю Богом дану нагоду.

З подякою та Божим Благословенням —

UKRAINIAN FAMILY BIBLE ASSOCIATION
P.O. Box 3723, Palm Dessert, CA 92261-3723
(619) 345-4913

Маємо на складі новий, дуже гарний мистецький альбом

ТВОРЧІСТЬ ІРИНИ БАНАХ-ТВЕРДОХЛІБ

Малярство, емаль, графіка, батік, вибійка, кераміка.
Текст українською і англійською мовами

Видання Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук, Серія Біо-Бібліографії ч. 3, Торонто, 1987, друком Гармоні Прінтінґ, сторінок 206.

Альбом є великого формату, виданий на доброму папері; містить в собі 75 чудових кольорових репродукцій, вступне слово двох науковців та автобіографію мистця, як також статтю мистця про текстильні вибійки-мальованки.

Ціна 40.00 дол.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Маємо ще на складі деякий запас книжки

СЛОВО
Збірник ч. 11

Література, мистецтво, критика, мемуари, документи
Видавництво „Новий Шлях", Торонто, 1987, Об'єднання Українських Письменників „Слово", стор. 340.
Тверда обкладинка, ціна 15.00 дол.
Набувати можна у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Вже вийшла з друку і можна набути в українських книгарнях книжка-альбом

„УКРАЇНА Й УКРАЇНЦІ"

Книжка-альбом присвячений Тисячоліттю Хрищення Руси-України, великого формату, люксусово оформлений, містить в собі понад 300 кольорових фотографій з України й українських поселень у вільному світі; тексти англійською мовою.

- В альбомі славнозвісні культурно-історичні пам'ятки України: Софійський Собор, Києво-Печерська і Почаївська лаври, собори і церкви, фортеці і могили, вікопомні місця і пам'ятки з минулого України, пам'ятники визначним особистостям українського народу.
- Народне мистецтво-бандура, вишивка, різьба, кераміка, писанка.
- З життя української еміґрації, матеріяльно-духові надбання, культурно-релігійні інституції та громадські установи.
- Книжка-альбом розповідає про Україну про українців в цілому світі, та про змагання українського народу за волю і незалежність.

Подаруйте цю книжку своїм дітям, внукам, та приятелям серед яких живете, щоб знали правду про нас.

До книжки співпрацювали понад 30 авторів, та понад **50** осіб дали ілюстрації до книжки. Досі ми не мали щось подібного, та кращого, що можна подарувати чужинцям.

Книжка коштує в Америці 40.00 дол., в Канаді 45.00 дол.плюс пересилка. Книжку можна набути в усіх українських книгарнях, або в видавництві „Фортуна".

Mr. P. Kardash 74 Snell Gr. Oak Park,
Vic. 3046. Australia.

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із виповненим вирізком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви $

ім'я та прізвище

число дому вулиця

місцевість стейт поштовий код

Ювілей 76-го Відділу СУА у Воррені

У травні, коли природа оживає, бози п'янким запахом наповняють повітря, а туліпани розхиляють свої келехи до сонця, 76-ий Відділ ім. Наталії Кобринської відсвяткував 25-ліття свого творчого існування. Свято відбулося 21-го травня ц.р. у власній новій домівці при вул. Раєн у Воррені, Миш. Дітройтська округа єдина в Америці втішається таким важливим і корисним здобутком, як власний дім і своя домівка. Ця знаменна імпреза зійшлася з датою важливої події Хрищення Руси-України.

До привітної, гарно прибраної залі сходилися союзянки. В їхніх очах появлялася радість і вдоволення та подив, що в такому короткому часі, крім обстановки, прикрашають домівку габльотки з історичними постатями — княгині Ольги, Володимира Великого і манекени з деяких областей України в народних одягах. Добре, що придбали фортепіян, так потрібний для імпрез.

традиційного „оселедця", на які приходить численна публіка. Крім доповідей відбуваються авторські вечори, покази моди. Проведено курси кераміки, вишивання, писання писанок. Влаштовувано виставки народного мистецтва в Інтернаціональному інституті. Відділ постійно брав участь у фестивалях, маніфестаціях, писав листи до конгресменів і сенаторів. Також спровадив театр „Заграва" з Торонто. Не забував і про сестер в Бразилії, Лемківщині, Арґентині, оплачує стипендистку в Південній Америці. Крім датків на церкви і громадські цілі та наукові установи Відділ пожертвував 1,000 дол. на домівку СУА.

Від Окружної Управи СУА привітала присутніх голова округи Орися Лончина і висловила велике вдоволення з праці союзянок, які стараються бути амбасадорками і вповні заслуговують на признання. Молитву перевів о. Саболь і поблагословив дари

Союзянки 76-го Відділу святкують 25-літній ювілей.

Божі.

Гарно прибрані столи з квітами запрошували гостей, а торт з написом „25-ліття" очікував знімки. При сутніми на святі були: о. Севастіян Собол, Орися Лончина, голова Окружної Управи Дітройту, голови 76-го Відділу від часу його заснування і по дві членки із відділів. До Святкового комітету входили: Ксеня Кучер — голова Відділу, Ліда Колодчин — голова Святкового комітету, Рома Дигдало, Мирося Бараник, Марія Кальба, Віся Томин, Марта Василькевич іЮля Ласка — члени.

Свято відкрила голова Відділу Ксеня Кучер і привітала присутніх. Ліда Колодчин, яка зорганізувала 76-ий Відділ 13-го березня 1963 року відчитала реферат про історію і діяльність цього активного Відділу. Вона рівнож висловила признання попереднім головам, а особливо Марті Василькевич за її семилітню працю.

Відділ працював у ділянках харитативних, культурно-освітніх і суспільно-громадських. Дитячий садочок, який існує досьогодні під проводом Миросі Бараник, при помочі Лесі Бараник, був великим досягненням 76-го Відділу. Кожного року Відділ влаштовує „Вишивану дитячу забаву" і

У художній частині вечора Галина Кравченко під акомпаньямент Марійки Городинської проспівала такі пісні: „Нічка лукавая", яку вона виконала з великим чуттям, головно чудово випало „піяно". Гарно прозвучала пісня „Утоптала стежечку", за що присутні нагородили співачку рясними оплесками.

Скетч „Гей — 25" власного укладу виконали Мирося Бараник і Ірена Ляш. Потім відбулася роздача тістечок („форчен кукіс"), з яких відчитувано призначення чи пересторогу власниці тістечка, що створило веселий настрій. Дуже забавно лунали коломийки під акомпаньямент Марійки Городинської, якими дуже влучно і навесело проводила Рома Дигдало. Столи по порядку започатковували пісню, а останній рефрен повторяли всі присутні. Щирою подякою всім виконавцям закінчено цю успішну імпрезу.

Загальним бажанням союзянок було, щоб у 50-ліття Відділу втішатися новими здобутками і передати молоді нові ідеї і життєвий досвід.

Ірина Гнатчук
пресова референтка

Спортова школа УСВТ „Чорноморська Січ" – 1988

У неділю, 24-го липня ц.р., в Глен Спей, Н.Й., відкривається 19-та з черги спортова школа, що її веде УСВТ „Чорноморська Січ". Як і попередніми роками, на вишкіл в копаному м'ячі, відбиванці, плаванні і тенісі приймаються юнацтво у віці 6-16 років. Досі зголосилося коло 80 учасниць й учасників, дальші аплікації надходять і є сподівання, що протягом чотирьох тижнів заавансований вишкіл пройде понад 100 юначок і юнаків.

Більшість зголошених будуть у спортовій школі усі чотири тижні, інші згідно з можливостями, пробудуть один, два, або три тижні.

Багато дітей новоприбулих з Польщі, Південної Америки, батьки яких ще не забезпечені фінансово, одержать значні знижки за харчування з Федеральної програми, а також стипендії, що їх зафондував член-добродій УСВТ „Ч. Січ", відомий меценат Микола Бойчук. В добірному проводі спортової школи працюватимуть такі досвідчені діячі опікуни й інструктори: М. Стебельський, О. Твардовський — керівники, Марійка Бокало, Христина Пронюк, Ігор Чупенко, В. Василак, Ліда Бокало, Ігор Луків, Данило Сціславський, Тарас Науменко, Юрій Гуменюк, Степан Коваленко, Михайло Сергіїв, Гриць Сергіїв, Християн Шалай, Ярослав Твардовський, Карло Шелшайл.

УСВТ „Ч. Січ" — „Байраддінос" СК — 0:2

У п'ятницю вечером, 15-го липня ц.р., 1-ша дружина „Ч. Січі" розпочала серію змагань літнього турніру, що його в цьому році спонзорує фірма „Гакер-Шпор". В турнірі бере участь 8 чолових дружин з чотирьох різних ліг. На початку ігри проходять в двох рівнорядних підгрупах, по закінченні яких відбудуться фінальні зустрічі за три кращі місця, трофеї та фінансові нагороди.

В групі „А" виступають: Елизабет СК, Галедон СК, Юніон Ленцерс (усі з Космополітальної ліги) та „Азурі" СК (італійсько-американська ліга).

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

В групі „Б": УСВТ „Ч. Січ" (Ґарден Стейт ліга), „Байраддінос" СК і „Академіко" СК (португальсько-американська ліга).

У звітовій зустрічі, як і в кінцевій фазі цьогорічного сезону, „Січовики" показали, як на „огірковий" сезон досить гарну й змістовну гру. Грішили чолові стрільці нашого нападу, що не використали ряд чудових позицій до здобуття голів. При чому зустріч попсув суддя Котос (грецького походження), який вже на початку першої половини призначив у ворота „Ч. Січі" карний стріл, без жодної підстави, з якого португальці здобули ведення 1:0. У кінцевих хвилинах зустрічі „Байраддінос" подвоїв рахунок — 2:0.

В. Невєров став чемпіоном України з шахів

З 3-го до 21-го червня ц.р. у Львові пройшов шаховий чемпіонат України, в якому виступало 16 кращих шахістів з різних міст. Перед останньою рундою на перше місце претендували В. Невєров з Харкова і С. Савченко з Одеси. Одначе Савченко, який для осягнення чемпіонату мусів виграти з О. Гузманом (Житомир), зазнав поразки. Невєров в свою чергу ремісував з Б. Альтерманом (Харків) і саме в свій день уродин (24) здобув звання чемпіона України. Кінцеві підсумки чемпіонату України такі:

В. Невєров, Харків — 10,5 точок,
С. Савченко, Одеса — 10,0 точок,
О. Мороз, Дніпропетровськ — 9,5 точок,
О. Косиков, Київ, О. Шнайдер, Ворошиловград — по 8,5 точок,
А. Фролов, Комунарськ — 8 точок.

Дальші місця зайняли: Ф. Левін (Львів), О. Гузман (Житомир) — 7,5, Ю. Круппа (Київ) і Б. Альтерман Харків) — по 7,0, Бангієв (Сімферопіль) — 6,5, В. Карпман (Харків), Р. Погорєлов (Київ), С. Куцин (Київ) і В. Москаленко (Одеса) — по 6, В. Тельман (Херсон) — 5,5.

Невєров, Савченко, Мороз, Шнайдер і Косиков автоматично закваліфікувалися до першостей СССР.

Бориспіль „Колос" — збірна Індії 7:1

На початку липня ц.р. в Борисполі, поблизу Києва, відбулася товариська зустріч жіночої дружини трав'яного гокею „Колос" (чемпіонки СССР) із жіночою збірною Індії, яка закінчилася високою перемогою українок — 7:1. Переможні голі для української дружини здобули: Н. Красник — 5, А. Давидчева і В. Цибулько. Перед змаганнями, як теж в перерві, гостей з Індії вітали аматори мистецької самодіяльности, а дівчата в барвистих українських строях вручили індійкам пам'ятні подарунки.

Після змагань тренер збірної Індії, між іншим, сказав: „Ми зовсім не засмучені програшем з таким великим рахунком. Адже проти нас грала чудова дружина". Добре впоралася зі своїми обов'язками й українська група суддів — В. Щипаков і Б. Мудрий. Перед приїздом до СССР ми здійснили турне по Східній Німеччині, потім побували в Москві і ось тут одержали лекцію гокею в Борисполі в Україні.

Відбулися ігри 13-ої рунди фудбольного чемпіонату вищої ліги СССР

Дніпропетровське „Дніпро" відбуло поїздку до столиці Білорусії, Мінська, де при участі тільки 16,000 глядачів здобуло перемогу з мінімальним вислідом 1:0. Таким чином, „Дніпро" надогнало лідера вищої ліги, Київське „Динамо", що має на своєму конті 17 точок. Кияни, повернувшись з Европейського чемпіонату в ранзі віцечемпіонів, продовжували відпочивати.

Харківський „Металіст" у себе вдома при участі 10,500 глядачів переміг з таким же мінімальним рахунком азербайджанський клюб „Нефтчі", Баку, і цим самим здобув 8-ме місце в табелі з 13-ма точками.

Одеський „Чорноморець" відбув поїздку до Москви, де зазнав поразки з місцевим клюбом „Льокомотив" — 0:2. Цим змаганням приглядалося тільки 1,700 прихильників „Льокомотива". Із досі здобутими 12-ма точками „Чорноморець" займає 9-те з усіх 16 місце у вищій лізі імперії.

Л. Аржанник — абсолютна чемпіонка Европи

Людмила Аржанник з Нової Каховки взяла участь в чемпіонаті стрільби з лука, який пройшов в містечку Гесперанж в Люксембурзі. Згідно з вислідами Людмила вдруге підряд здобула звання абсолютної чемпіонки Европи, змагання якого проходять раз на два роки.

/от/

Відповідь на запити читачів „Свободи"

Повідомляємо шановних читачів „Спортових Вістей" „Свободи", особливо тих численних, які запитували листовно, телефонічно і особисто, що репортаж із відбутої Української Олімпіяди у Філядельфії мали написати уповноважені автори в цьому місті. Редактор „Спортових Вістей" „Свободи", не маючи такого уповноваження, не поміщував підготованих матеріялів про цю Українську Олімпіяду і тому не бере на себе жодної відповідальности у цій справі.

О. Твардовський

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦІ. На складі книжки ВСІХ видавництв. Одержите на слідуючий день після телефонічного замовлення.

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ГОЛОВНА КВАРТИРА летунської фльоти у Вашінґтоні через свого речника капітана Майка Лофліна подала до відома, що вона рішила перервати свої полети, які слідкували за погодою, а зокрема висліджували наближення гураґанів. Заплановано їх зліквідувати від 1-го жовтня 1989 року зараз після сезону гураґанів на атлянтійському побережжі і це заощадить 25 міл. дол. річно. На критику такого рішення Департамент летунської фльоти відповів, що цю працю може виконувати хтось інший та за менші гроші.

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ пресового агентства Мадярщини (МТІ) до З'єднаних Стейтів Америки прибув на 10-денну візиту новий мадярський керівник Кароль Ґрош. Згадане агентство підкреслює, що це буде перша візита мадярського лідера в Америку за останні 42 роки. Як відомо, К. Ґрош є головою Ради Міністрів, тобто прем'єром уряду Мадярщини, і рівночасно першим секретарем ЦК МКП. Він має намір зустрінутись з президентом Роналдом Регеном, державним секретарем Джорджом Шулцом, віцепрезидентом Джорджом Бушом і секретарем Департаменту торгівлі Вілліямом Веріті. Ґрош має намір відвідати також інші стейти ЗСА, зокрема Каліфорнію.

В. Соколов...

(Закінчення зі стор. 1)

тують до Совєтського Союзу. Мороз відмітив, що Соколов має друзів в Европі, Австралії і Канаді.

Джозеф Линч, представник ОСІ, яке займається справами колишніх воєнних злочинців, дуже часто на підставі тільки підфальшованої документації КҐБ, заявив, що не дивується зникненням Соколова. Сусіди Соколова заявили, що він напевно перебуває за кордоном.

НЕ ЧЕРВОНЕ, А ЧОРНЕ

У рецензії Т. Терена-Юськова про мистецьку виставку Р. Василишина у Філядельфії („Свобода" ч. 124 з 1-го липня ц.р.) при кінці сьомого параграфу слід виправити: „...чи з плоскорізьби хоч би „Видра" (чорне дерево і ялина). Ред.

Український Народний Союз
пошукує повністю або частково затруднених, досвідчених

АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ і ЗАГАЛЬНИХ АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці

Торонто, Монтреалу, Едмонтону, Вінніпеґу та інших теренів

- Допоміжні інформації
- Платня у формі зачету
- Комісове
- Всі бенефіти

Звертатися до

Mr. JOHN HEWRYK
Supreme Director for Canada
327 Mc Adam Ave
Winnipeg, 4, Man
Canada R2W 0B3
Tel. (204) 582-8895
або до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Маємо ще на складі деякий запас книжки
Марії Лівицької

„НА ГРАНІ ДВОХ ЕПОХ"

Накладом Наталі Лівицької-Холодної, Видання Комітету, Ню Йорк, 1972, сторін 355. Ціна 10.00 дол.
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
New Jersey residents add 6% sales tax.

Вже появилася книга

„ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ"

(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (також кольорових), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання Смолоскипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

У Книгарні „Свободи" можна набути останні примірники КНИЖОК

Миколи Щербака

„ВОЛОШКИ"

Мистецьке оформлення та ілюстрації: **Богдан Певний**
Об'єднання Працівників Дитячої Літератури „Нашим Дітям", видання С-ва св. Покрови при українській православній парафії св. Трійці, Ірвінґтон, з друкарні „Свободи", 1969 р., стор. 48. Ціна 4.00 дол.

„ПАХОЩІ СУЦВІТТЯ" 1960-1970

Видання Об'єднання Українських Письменників „Слово", Ню Йорк, 1982, стор. 104. Ціна 6.00 дол.

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканці стейту Ню Джерзі обов'язані додати до ціни 6% стейтового податку.

HURYN MEMORIALS
ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТОВУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Ню Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптонбурґу, Н. Й., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Керґонксоні та Глен Спей, Н. Й.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі
За двомовним представником слід телефонувати
IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916
(914) 427-2684
BOHDAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Управа Українського Національного Цвинтаря-Пам'ятника та мавзолею полагоджує всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pensylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754